

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Iuuentvtis, Sive Insigniores Pveritiæ Atqve Adolescentiæ Sanctorvm

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphalorvm, 1615

Stanislaus Episcopus Cracouiensis mart. 8. Maij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42900

PVERITIA S. STANISLAI EPISCOPI
Cracouiensis & martyris ex ea qua à Ioanne Longini
Canonico Cracouiensi conscripta est.

8. Maij. Sur. Tom. 7.

STanislauis pago Sciepanouio in territorio Cracouiensi obscuro quidem sed eius ortu dein celeberrimo originem duxit. Parentes habuit genere nobiles, valdeq; præstantes, & tali prole dignos. Patri VVelislao, matri Bogne nomen fuit, qui ambo præter insignem in pauperes liberalitatē, ieiunijs, vigilijs, alijsq; mortificationibus corporis nauabāt operam, verarumq; virtutum erāt perstudiosi. Cumq; rara per id tempus apud Polonos templa viserentur, VVelislauis in prædicto loco hortante eam coniuge sacram eodem exstruxit, adhibitis illi prouentibus, quibus eius ministri affatim sustentarentur: vestibus item sacris & vasis aureis atq; argenteis, cæterisq; quibus res diuina expleri solet. Templum autem dicatum fuit beatissimæ Mariæ Magdalenæ, cui magna animi deuotione vterq; singulariter erant addicti. Ad hanc ædem sæpe illi diurnis atq; nocturnis horis veniebant, feruenterque in preces incumbabant: certabantq; inter sese, vt alter alterum anteuertret, & precandi diuturnitate superaret. Denique in exequendis Christianæ legis præceptis & institutis tales se præbebant, vt eorum vita alijs admirationi esset, & non multum à monastica discreparet. Iam trigesimum in matrimonio agebant

bant annum, vnico sterilitatis malo conflantes: prolemq; à Deo petebant, quam diuinis manciparent ministerijs. Videns tandem Bogna se concepisse, nihil de pristina temperantia & virtutis exercitatione diminuit. Cūq; aliquando post lustratos meridie greges domum ex p̄p̄inquo nemore se reciperet, apud puteum non procul domo distantem, filium elegantissimum sine vlla obstetricis opera peperit, lotumq; in fonte nihil doloris aut debilitatis experta domum incolumis asportauit. Postquam vero parentes eius tali se filio auctos viderunt, pari consensu perpetuam Dño continentiam vouerunt, atq; religiose conseruauerunt. Notatum vero deinceps in puero teneriore infantia perfuncto, sæpè illū molliori relicto strato, humi, aut super paleas cubasse: utroq; parente admirante pueri indolem, & sine monitore conceptā religionem, ad quam rectè conformandam omnem dein curā & cogitationem cōtulerunt. Vbi primū licuit peritiam, literis & disciplinis liberalibus erudendus traditur, ad quas discendas ingens ille desiderium, ingenium docile, tenacemq; memoriam attulit. Mores ei erant verecundi, modesti & ingenui, ab omni lasciuia ludisq;, quibus pueri delectari solent, alieni. Tāta illi grauitas, modestia & pudor in sermone, vultu & actionib. inerat, tanta ad virtutē propensio, vt nec iocari nec ridere effusius conspectus sit. Vnde fiebat vt multi etiam graues viri in eius

Mater Stanislauum sine dolore parit.

Corpus suū asperè tractat.

Morum honestatē.

Temperantia.

amorem & admirationem prouocarētur. Parco & tenui sanè cibo & somno utebatur. Reliquum tempus literis percipiendis impendebatur, & si quid superesset, precibus dabatur.

Misericordia.

In ea puerili & tenera ætate tam erat erga pauperes misericors, vt quicquid bona parentum venia adipisci posset, ad illis elargiretur, facillè daturus omnia, ni præceptorū seueritate puer modestus & pudibundus vetaretur. Vbi adolescentiæ metas attigit, vberioris doctrinæ capescendæ causa missus est Gnesnam, qua in vrbe tum studia magis florere videbantur. Postquam vero etiam adolescentiam ea modestia & morum sanctitate & grauitate, omniumque illecebrarum contemptione exegit, vt in illa ætate iam senum obtineret authoritatem, in ipso iuuentutis flore summo flagrans discendi studio in Gallias proficisci voluit, quod multorum sermone scholas illic florentissimas esse didicisset. Annuebant eius votis parentes & propinqui, impensaq; liberaliter cōferebant. Venit igitur Lutetiam Parisiorum atq; illic in ius Pontificium perdiscendum incredibili sedulitate incubuit. Deinde ad Theologiæ studia se contulit. Mira erat in verbis eius suauitas, in factis comitate condita grauitas. Multi certè his animaduersis in dubitationem adducti sunt, ex media ne Polonia, an ex Gallijs ortus esset; adeo & literis & optimis moribus præclare instructus erat. Non minus enim vitæ & morū integritate, quam doctrina & eruditione

ditione delectabatur : quæ si in vno pariter
 coniunctæ sint, non possunt non apud omnes
 eum facile celeberrimum efficere. Procul ille
 à se abigebat carnis voluptates, animû habens
 virgineum, serenum atq; tranquillum. Sapi-
 entia illi inerat supra ætatis mensuram, cui ad-
 iunxerat virtutes alias, quas sibi cum primis
 familiares effecerat. Contemnebat avaritiam,
 mundi vanitates, carnis oblectamēta, inanem
 & fallacem gloriam. Domabat corporis lasciu-
 iam ieiuniorum frigore, & feminarum vita-
 bat contubernia, angelicâ in carne consecretans
 puritatem. Quibus sanè egregijs animi virtu-
 tibus id consecutus est, vt permultis bonis &
 doctis viris non mediocriter diligeretur. Cõ-
 plures item viri graues è schola Parisiensi eum
 hortabantur, vt vel Pontificij iuris, vel sacræ
 Theologiæ doctorem se creari pateretur: sed
 ille modestè recusabat. Cum esset Parisijs, in-
 cessit eum cupido alicuius arctioris monasticę
 cõplectendæ religionis, contemnendorumq;
 honorum & dignitatum, quas in patria sibi ob-
 uenturas non dubitabit, sed Dominus maiori-
 bus eum certaminibus reseruans id non per-
 mit. Septennio Lutetiæ in studijs cõsumpto,
 in Poloniam cum instructa bibliotheca reuer-
 sus est, & vtroq; parente mortuo, cum se locu-
 pletem cerneret adire hæreditatem, omnes o-

*Castitas.**Domat
carnem
ieiunijs.**Paupertatem
amat.*

L ; sticæ

fticæ fufcipiendæ vitæ cogitationem depofuerat: Sed hærebat animo, quam viuendirationem potiffimum feftaretur, cum monaftica quidem videretur tutior & tràquillior, fed contra formidaret abscondere credita fibi à Domino talenta. Ea tempeftate Lampertus Cracouiensis Epifcopus, cum Staniflaum fluctuare animo de vitæ instituto fufcipiendo audiffet, ad fe accerfito perfuadet vt fe in Clerum finat cooptari, creatq; eum Cracouiensis Ecclefiæ Canonicum, ac deinde auctor etiam illi eft, vt facerdotio initiatur. Quo in ftatu omnibus fui ordinis hominibus optimis exemplis præluxit, multosq; fuis concionibus in Dei amorem incendit, doctrinam fuam vitæ fanctitate & morum integritate mirificè ornans atq; confirmans. Tandemq; Lamperto in Epifcopatu Cracouiensi fuffectus, multiq; virtutibus & miraculis, clarus martyrij laurea coronatur.

EXEMPLVM S. GREGORII NAZIAN-

zeni Epifc. 9. Maij. Surius

Tom. 3.

*Morum
maturitas.*

S Gregorius Nazianzo vrbe Cappadociz oriundus, cum adhuc puer parentum moribus imbueretur, egregia naturæ indole ingenijq; dexteritate, æquales omnes adeo præcedebat, vt immatura ætas, grandioribus difciplinis quas adulti difcere confueuerunt nequaquam officeret. Ac ludos quidem & pueri-

les